

ZABORAVLJENE Terapijske zajednice i programi u Hrvatskoj usmjereni prema muškarcima

Društvo više osuđuje žene ovisnice i manje im pomaže

Projekt za koji je iz Europskog socijalnog fonda osigurano 1,5 milijuna kuna priprema je za otvaranje Kuće za majku i dijete, terapijske zajednice gdje će majke s djecom imati mogućnost ući u tretman

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

RIJEKA » Hrvatska ima kronični nedostatak programa za žene ovisnice jer je većina terapijskih zajednica i programa koji se nude ovisnicima namijenjena muškarcima, a primjećujemo da je broj žena ovisnica sve veći. Nekada je taj omjer bio jedna žena na pet muškaraca, a sada je to više - istaknula je ravnateljica doma za ovisnike Zajednice »Susret« Bernardica Juretić na jučerašnjoj edukaciji u sklopu projekta »Socijalne usluge po mjeri za žene, trudnice i majke ovisnice«. Dodajući da je upravo smještaj i osiguranje terapije za žene ovisnice jedan od ciljeva projekta, Juretić je najavila otvaranje Kuće za majku i dijete koja će biti namijenjena terapiji ovisnica iz svih krajeva Hrvatske.

Žene se sporije i teže odlučuju za liječenje i za bilo koji oblik tretmana

FOTO: SOBRIAN/PIXSELL

«Specifičan je problem s trudnicama i majkama s manjom djecom, jer nemaju adekvatan smještaj i tretman. Iz toga proizlazi da veliki broj njih ne želi ići na tretman jer nemaju gdje s djecom

Bernardica Juretić

Potruga za lokacijom

- Činjenica je da se žene sporije i teže odlučuju za liječenje i za bilo koji oblik tretmana. Specifičan je problem s trudnicama i majkama s manjom djecom, jer nemaju adekvatan smještaj i tretman. Iz toga proizlazi da veliki broj njih ne želi ići na tretman jer nemaju gdje s djecom, makar u velikom broju djeca ne idu s njima. Zato smo pokrenuli ovaj projekt kao pripremu za otvaranje terapijske zajednice, Kuće za majku i dijete gdje će majke s djecom imati mogućnost ući u tretman. Trenutno tražimo adekvatnu lokaciju, jer kuća mora biti u blizini škole, vrtića i zdravstvene ustanove s obzirom na to da će tu biti smještene majke s manjom djecom i djecom školskog uzrasta. Čim nađemo adekvatnu lokaciju Kuća će se otvoriti, a do tada same žene ćemo početi ponovo primati u terapijsku zajednicu Cista Velika gdje primamo muškarce, najavila je Juretić. Ujedno je naglasila da se broj ovisnika u Hrvatskoj nije smanjio, nego da se o tome

samo puno manje govori.

- Po broju ovisnika mi smo uvijek u vrhu EU-a, ali se kod nas o tome sporadično govori i to onda kada se napravi neko istraživanje koje se predstavi, poput nedavnog istraživanja otpadnih voda u Zagrebu. Činjenica je da se nikada nismo spustili ispod prosjeka EU-a, a ono što je zabrinjavajuće je to da je prisutno preveliko konzumiranje alkohola među mladima, kao i prečesto konzumiranje sintetičkih droga koje su puno opasnije od »klasičnih« droga, jer dolazi do puno težih oštećenja mozga te takve droge izazivaju duple dijagnoze. Aktiviraju psihoze, šizofrenije i druga psihička oboljenja. Tako da imamo ovisnike s dijagnozom ovisnosti, ali i psihijatrijskom dijagnozom. Tu je liječenje kompliciranije, jer veliki dio njih će cijeli život ostati psihijatrijski pacijenti. Također ono o čemu se malo govori, a veliki je problem, ovisnost je o kocki koja je strahovito raširena i među mladima i među odraslima. Usudila bih se reći i među djecom, jer imamo online kladionice i razne

FOTO: SOBRIAN/PIXSELL

«Razlike između muških i ženskih ovisnika su velike, počevši od onih fizioloških u smislu da se tijelo žene prije oštećuje, prvenstveno u vidu oštećenja jetre, mozga, ali i cijelog sustava

prof. dr. Ana Matošić

igrice na internetu. Ne treba više otići ni u kladionicu ni kockarnicu, nego se sve odvija u kući i to se u lockdownu poprilično aktiviralo. Veliki problem kod djece i mladih, a rekla bih i kod odraslih je i ovisnost o internetu, jer satima se sjedi pred računalima, upozorila je Juretić.

Stigmatizacija žena

Prije tri godine Hrvatska je imala 6.761 osobu koja se liječila zbog ovisnosti o psihoaktivnim drogama, od čega je 1.178 žena i to najviše u dobnoj skupini od 35 do 39 godina. Od ukupnog broja liječenih osoba 38 posto ima djecu. Trenutno je u projekt Doma za ovisnike Zajednice Susret koji se provodi u suradnji s Humanitarnom organizacijom Zajednica Susret uključeno 15 žena ovisnica i 11 članova njihovih obitelji, a predviđeno je da će do kraja projekta, do travnja iduće godine, biti uključeno 15 žena i 20 članova obitelji. Projektom su osigurane individualizirane usluge savjetovanja, grupnog rada, obiteljskih razgovora te mogućnost korištenja

neurofeedback usluge za žene, trudnice i majke ovisnice, ali i za članove njihovih obitelji. Zajednica Susret prepoznala je potrebe te nastojala objediniti ulogu koju žena ima u društvu i obitelji osmislivši projekt koji se fokusira ne samo na ženu kao ovisnicu već i na nju u ulozi majke, supruge, članice obitelji i trudnice, jer, kako je naglasila prof. dr. Ana Matošić iz Klinike za psihijatriju KBC-a Sestre milosrdnice, žene ovisnice suočavaju s više stigme u odnosu na muškarce ovisnike. Ako je žena k tome i majka, stigmatizacija je i veća i teško je balansirati između želje da ozdrave, preuzmu brigu o djeci, suprugu i obitelji.

- Oko 6 posto populacije ovisno o alkoholu, odnosno oko 240 tisuća ljudi, a ako znamo da je to obiteljska bolest zahvaćeno je i puno više ljudi i puno više ljudi pati zbog ovisnosti. Razlike između muških i ženskih ovisnika su velike, počevši od onih fizioloških u smislu da se tijelo žene prije oštećuje, prvenstveno u vidu oštećenja jetre, mozga, ali i cijelog sustava.

Nadalje, prije dolazi do raspada obiteljskog sustava jer ipak smo još uvijek u tradicionalnom društvu. Muški pacijenti imaju ovisničkog staža 10 do 15 godina prije nego se odluče na liječenje, a kod žena je to puno manje. Negdje oko pet godina. Isto tako podrška obitelji je puno manja, tolerancija društva je manja i puno ranije dolazi do disfunkcionalnosti cijele obitelji. Zato su izazovi veći i inače društvo više osuđuje žene ovisnice nego muškarce, a ta je osuda prisutna i kod muškaraca ovisnika. Kod žena je i karakteristika simptomatsko pijenje. Ne piju zato što je to običaj, nego piju zbog smanjenja psihičkih tegoba, istaknula je prof. dr. Matošić. Stoga se projektom, koji se financira iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 1,5 milijuna kuna, želi osigurati potpora ženama ovisnicama tako da ih se ne izdvaja iz obitelji, a edukacije se provode u Rijeci, Zagrebu, Splitu i Osijeku.